

REFERENCES

1. Ekonomichne vidrozhennia cherez industrialnyi rozvytok Ukrainy. (2020). Kharkiv: Povnokolir [in Ukrainian].
2. Proekt Natsionalnoi prohramy klasternoho rozvytku do 2027. URL: <http://www.industry4ukraine.net/publications/proyekt-naczionalnoyi-programy-klasternogo-rozvytku-do-2027/> [in Ukrainian].
3. Smart-spetsializatsiia v Ukraini – yakoiu maie buty tsilova model. URL: <http://www.industry4ukraine.net/publications/smart-speczializacziya-v-ukrayini-yakoyu-maye-but-y-czilova-model/> [in Ukrainian].
4. Porter M. (2005). Konkurentsiya. Moskva: Izdatelskiy dom «Viliams» [in Russian].
5. Fedorenko V. H., Tuhai A. M., Hoiko A. F., Dzhabeilo V. B. (2008). Kontseptsiiia klasternoi polityky v Ukraini. *Ekonomika ta derzhava – Economy and state*, 11, 5–15 [in Ukrainian].
6. Bay S. I., Prisyazhnyuk A. Yu. (2018). IT-klastery v Ukraine: ekonomicheskyy potentsial. *Ekonomika Ukrainy – Economy of Ukraine*, 9 (674), 50–59 [in Russian].

Брояков Сергій Вікторович

*молодший науковий співробітник НДІ правового забезпечення
інноваційного розвитку НАПрН України
ORCID: 0000-0002-0636-7490*

КРИТЕРІЙ КОНТРОЛЬОВАНOSTІ ОПЕРАЦІЙ ЗА ПОДАТКОВИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ США: ПРАВИЛА ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ

Наукова робота присвячена дослідженню проблем, що виникають при визначенні контрольованості господарських операцій в цілях трансфертного ціноутворення у США. Автором було визначено спеціальний юридичний склад, який застосовується IRS для перерозподілу оподаткованого доходу контрольованого платника податків. Зазначено, що елементами такого юридичного складу є: 1) дві або більше організації або підприємства; 2) спільна власність або контроль; 3) рішення IRS про те, що перерозподіл доходу необхідний задля недопущення ухилення від оподаткування або ж для правильного визначення доходу.

Ключові слова: трансфертне ціноутворення, контрольовані операції, IRS, спеціальний юридичний склад, спільна власність або контроль.

Broiakov Serhii

*Junior Researcher of the Scientific and Research Institute of Providing
Legal Framework for the Innovative Development of NALS of Ukraine
ORCID: 0000-0002-0636-7490*

CRITERIA OF CONTROLLED OPERATIONS UNDER US TAX LAW: TRANSFER PRICING RULES

The scientific work is devoted to the study of problems that arise when determining the controllability of business transactions for the purpose of transfer pricing. The author has determined a special legal structure that is used by the IRS to redistribute the taxable income of a controlled taxpayer. It is noted that the elements of such a legal structure are: 1) two or more organizations, trades, or businesses; 2) common ownership or control; 3) IRS determination that a reallocation is necessary to prevent tax evasion or to reflect income clearly.

Keywords: transfer pricing, controlled transactions, IRS, special legal structure, common ownership or control.

Проблематика пов'язана із трансфертним ціноутворенням є як ніколи актуальною в силу перманентної трансформації відповідного інституту податкового права. При цьому трансформація національних податково-правових інститутів тільки виграла б в аспекті послідовності, якби спиралася, в тому числі і на зарубіжний досвід. У зв'язку із цим і було проведено дослідження окремих аспектів трансфертного ціноутворення за податковим законодавством США. У рамках даного дослідження ми проведемо аналіз нормативних вимог, за посередництва яких у США визначається пов'язаність контрагентів та відповідно відбувається детермінація операцій між такими контрагентами як контрольованих.

Питання трансфертного ціноутворення регламентуються положеннями розділу 482 Податкового кодексу США (U.S. Internal Revenue Code) [1]. Розділ 482 Податкового кодексу США уповноважує Службу внутрішніх доходів США (IRS) розподіляти валовий до-

хід/витрати між двома або більше підприємствами, що перебувають у спільній власності або під спільним контролем, коли це необхідно, щоб запобігти ухиленню від оподаткування або ж з метою належного відображення дійсних доходів таких підприємств. Якщо узагальнити, то мета Розділу 482 Податкового кодексу США полягає у тому, щоб поставити контрольованого платника податків у становище податкового паритету з неконтрольованим платником податків шляхом визначення справжнього оподатковуваного доходу контрольованого платника податків. Для цього IRS здійснює перерозподіл оподатковуваного доходу контрольованого платника податків та визначає дійсний розмір податкових зобов'язань такого платника податків.

У цілях перерозподілу оподатковуваного доходу IRS застосовує нормативно закріплені умови. Фактично мова йде про наступний спеціальний юридичний склад:

- 1) дві або більше організації або підприємства (two or more organizations, trades, or businesses);
- 2) спільна власність або контроль (common ownership or control);
- 3) рішення IRS про те, що перерозподіл доходу необхідний задля недопущення ухилення від оподаткування або ж для правильного визначення доходу (IRS determination that a reallocation is necessary to prevent tax evasion or to reflect income clearly).

Тільки наявність усіх вищезазначених елементів спеціального юридичного складу дозволяє IRS здійснити перерозподіл оподатковуваного доходу контрольованого платника податків.

У рамках даного дослідження пропонуємо зосередити увагу саме на першій та другій умові відповідного юридичного складу. Аналіз третьої умови є недоцільним, так як особливості оцінки IRS кожної окремо взятої ситуації потрібно розглядати в контексті.

Перша умова (два або більше суб'єкта) є кількісно-суб'єктною умовою. Положення трансфертного ціноутворення застосовуються у тому випадку, якщо є принаймні два суб'єкта: контролюючий суб'єкт та контрольований суб'єкт. Саме у рамках взаємодії двох або більше суб'єктів можуть простежуватися ознаки контрольованості операцій. Дана умова має об'єктивно обумовлену природу, а тому її встановлення на практиці не викликає жодних запитань.

Ключовою є саме друга умова – умова про спільну власність або спільний контроль. Слід відмітити, що дана умова, фактично, має дві складові:

- 1) спільна власність (об'єктивний критерій) (common ownership);
- 2) спільний контроль (суб'єктивний критерій) (common control).

На практиці, якщо відсутній об'єктивний критерій (немає пов'язаних осіб, які б володіли часткою більше ніж 50 % в обох компаніях), то потрібно переходити до суб'єктивного критерію (визначати наявність відносин фактичного контролю). Тобто первинно відбувається перевірка наявності об'єктивного критерію, а вже потім (у випадку відсутності першого) проводять аналіз з приводу наявності суб'єктивного критерію.

Потрібно відмітити, що спільний контроль (суб'єктивний критерій), може отримувати свій вияв у наступних формах: 1) контроль шляхом голосування (voting control); 2) управлінський контроль (management control); 3) узгоджені дії (acting in concert). Коли мова йде про критерій спільного контролю, то тут мова може йти про будь-яку форму контролю, що має прямий або ж непрямий зовнішній вираз. Наприклад, часто фактичний контроль визначають на підставі управління двома різними компаніями з боку членів однієї родини. Наявність спільного контролю повинна визначатися кожного разу на підставі оцінки цілої низки об'єктивних факторів, які можуть у своїй сукупності свідчити про наявність відносин контролю.

Отже, здійснення перерозподілу доходів платинка податків у рамках процедур із визначення контрольованих операцій є комплексною та складноструктурованою діяльністю, яка потребує системного та послідовного підходу з боку IRS.

ЛІТЕРАТУРА

1. U. S. Internal Revenue Code. IRS official website. URL: https://www.irs.gov/pub/irs-apa/482_regs.pdf.

REFERENCES

1. U. S. Internal Revenue Code. IRS official website. URL: https://www.irs.gov/pub/irs-apa/482_regs.pdf [in English]